Kéthely egészségügyi alapellátása

1. Az alapellátás működtetése, finanszírozása, ellenőrzése, tárgyi és személyi feltételek.

2. Iskola-egészségügy, járványügy.

3. Kórházi, sürgősségi ellátás.

4. Korcsoportos eloszlás, születési, halálozási adatok.

5. Betegforgalom.

6. Prevenciós tevékenység

7. Várható változások

1. Kéthelyen az alapellátást 1999 óta a GondaMed Egészségügyi Szolgáltató Bt. látja el. Vegyes jellegű (felnőtt és gyermek) háziorvosi körzetünkbe A jelentés készítésekor a körzetünkbe 2110 fő tartozott. A praxisunkban nyilvántartott és a kormányhivatal által elismert és finanszírozott létszám mindig különbözik, a más körzetbe távozott, külföldön munkát vállaló vagy TB tartozással jelentkező betegek kikerülnek a rendszerünkből, és erről általában később vagy egyáltalán nem szerzünk tudomást. Folyamatosan nagy a száma a járulékot nem vagy külföldön fizetőknek (munkáltatói jogviszonnyal nem rendelkezők, külföldi munkavállalók), akik “aktív” TAJ szám hiányában nem tartozhatnak a praxishoz, akiknek a háziorvosi ellátáskor térítést kellene fizetniük.

Elterjedt az EESZT használata, papír alapú vényt csak az elektronikus tér átmeneti hibája esetén írunk. Sajnos az ügyfélkapu plusz-DÁP rendszerek használta a betegek körében nem terjedt el, saját leleteket csak a háziorvostól tudják megkérdezni, ezért a telefonos leterheltségünk tovább nőtt. Szakorvoshoz küldés esetén minden esetben elektronikus (papír nélküli) beutalót készítünk, amit a marcali és kaposvári szakellátók már elfogadnak. Akik állandó gyógyszert szeretnének kérni vizsgálat nélkül, megtehetik telefonon, munkanapokon 13-14 óra között a rendelő telefonszámán, e-mailben (gyogyszerkethely@gmail.com) vagy akinek nincs lehetősége (kedve) az időpontkor való megjelenésre és az imént említett módszerek sem felelnek meg neki, az a rendelő külső falán elhelyezett postaládában írásban is kérheti a gyógyszerfelírást. Változatlanul, rövid (1-2 napos) előjegyzési időt tudunk tartani, az előjegyzéshez igazodni nem kívánó betegeket (napi 6-8 fő) is ellátjuk az előjegyzett páciensek közötti esetleges

szünetekben, de nem az előre bejelentkező betegek kárára. A rendelés közbeni és azt követő adminisztratív munka (betegkarton, táppénzes napló vezetése, leletek adminisztrálása, NRSZH beutalók készítése, gyógyszerköltség és egyéb igazolások, heti, havi jelentések elkészítése, adatok archiválása mentése, fertőző betegek több rendszerbe való be és kijelentése, jogosítványok készítése, halott-vizsgálati dokumentumok elektronikus térbe való feltöltése…) több időt vesz igénybe mint a betegek vizsgálata, gyógyítása. Növekvő adminisztratív, szervezési terhet és plusz munkát jelent az, hogy az értelmi fogyatékos otthon részben idősotthonná alakult. Az otthonban jelenleg nem dolgozik belgyógyász (nincs jelentkező a pályázatra), a korábbi kollégák sorban felmondtak.

A körzetben az előírt orvosi, szakdolgozói létszám betöltött. 2018. 12. 01-től a szakápoló Szulimán Zsófia, aki a kompetenciájának megfelelően, a kistérségi vezető ápoló ellenőrzése mellett, önálló otthoni beteglátogatásokat is folytat, amit számítógépen dokumentál.

Az orvosi rendelő az előírt minimumfeltételeknek megfelel, a kormányhivatali ellenőrzések során hiányosságokat nem találtak. A rendelő az előírtnál tágasabb, két helyiség áll rendelkezésre, szükség szerint így biztosítva a négyszemközti orvos-beteg ellátás lehetőségét. A rendelő akadálymentesített.

2. Árvainé Horváth Mariannával közösen dolgozunk a terhes és egészséges gyermek tanácsadáson és látjuk el az iskola-egészségügyi feladatokat.

Körzetükben az elmúlt időszakban a fertőző betegségek előfordulása az országoshoz hasonló volt: néhány havonta COVID halmozódások, szezonális influenzaszerű légúti betegségek, nem járványos skarlát és bárányhimlő a gyerekek között. Az Európában és Magyarországon ismét megjelenő szifilisz a kistérségünkben és a körzetben nem jelentkezett.
A praxis influenza elleni átoltottsága az országos átlagnál magasabb.

A munkánk során termelődő veszélyes hulladék tárolása a szabályozásnak megfelelően, hűtve történik, megsemmisítése az előírások szerint, a szakigazgatási szerv előírása szerint, erre szakosodott, engedéllyel rendelkező vállalkozás segítségével történik.
A központilag biztosított oltóanyagok szállítására, tárolására, hűtésére intézkedési tervet dolgoztunk ki, mely szerint a hűtési lánc biztosított.

3. Térségünkben az intézeti ellátást a Szaploncai Manó Marcali Kórház biztosítja. Szakrendelői szintű és sürgősségi gyermekellátás, gyermek osztály, szülészet-nőgyógyászati osztály nincs, az ortopédiai, gasztroenterológiai, reumatológiai szakrendelő megszűnt, a belgyógyászati rendelés heti két alkalommal, ideggyógyászat, szemészet heti egyszer, urológiai szakrendelés kéthetente egyszer van. Állandó ultrahangot végző szakorvos nincs, Kaposvárról érkeznek kollégák a szakrendelésre. CT készülékkel rendelkezik a kórház, hetente egyszer érkezik szakorvos a kontrasztanyagos vizsgálatok végzéséhez. A röntgen szakrendelés kivételével a szakrendelések

csak időpontkérés után kereshetőek fel, a labor, belgyógyászat előjegyzési ideje hetekben, a többi szakrendelés előjegyzési ideje hónapokban mérhető, a szemészeti előjegyzési idő (betegség esetében) változatlanul több mint egy év. Akut agyi keringési zavart okozó kórképek esetén a Nagykanizsai Kórház, akut pszichiátriai betegségek esetén a Nagyatádi Kórház az ellátó hely. A szakrendelői ellátást a progresszivitási szintek betartása mellett Marcaliban, Kaposváron, kiemelt esetekben Pécsen vehetik igénybe a betegeink. A nagyon hosszú előjegyzési idő és a Marcaliban megszűnt szakrendelések miatt a páciensek nagy része a magánorvosi ellátást veszi igénybe, de a hiányszakmák esetében (urológia, szemészet…) már ott is nőtt az előjegyzési idő, és jelentősen emelkedtek a költségek.

A kéthelyi praxis hivatalos helyettesítője a somogyszentpáli körzet háziorvosa, ahol orvoshiány miatt változatlanul egy marcali kolléga (Dr. Vincze András) vállalta el a hosszú távú helyettesítést.

4. Kéthely is öregedő település, kedvezőtlen korfával.

Halálozási adatok: 2025-ben Magyarországon az *ezer lakosra számolt halálozási szám* **13,3** fő, Kéthelyen **18,5** fő.

<u>Összhalálozás</u> Kéthelyen éves bontásban:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2014	2016	2017	2018
Összhalálozás	37	35	33	33	32	33	41	47	33	42	31	46	42	26	45

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Összhalálozás	44	33	45	39	37	37	36

Magyarországon 2025-ben a **<u>születéskor várható átlagos élettartam:</u>** **77** év, férfi: 77,3, nő: 79,6 ugyanez *Kéthelyen:* **76** év, férfi: 71,7, nő: 80,4 (A körzet halálozási adatait befolyásolják a fogyatékos-idős otthon kedvezőtlen mortalitási adatai.)
A praxisunkban a halált okozó betegségek eloszlása a régiós átlagtól jelentősen nem tér el:
Daganatos betegségek: 6 fő
Agyi és szív-érrendszeri betegségek: 5 fő
Alkoholizmus egyéb más fontos kórok nélkül: 0 fő
Egyéb (pl. végelgyengülés): 25 fő

2025-ben Magyarországon az ezer lakosra számolt élveszületések száma **7,6** (amióta mérik ismét ez a legalacsonyabb szám) Kéthelyen **6** fő (nálunk is negatív rekord) volt. A táblázatban a születésük után körzetünkbe bejelentett **gyermekek száma** látható.

Év	Összes születés	Fiú	Lány
1999	21	11	10
2000	11	5	6
2001	11	6	5
2002	16	11	5
2003	18	4	14
2004	14	8	6
2005	18	10	8
2006	22	8	14
2007	14	9	5
2008	13	9	4
2009	14	8	6
2010	12	7	5
2011	18	12	6
2012	16	6	10
2013	23	12	11
2014	16	8	8
2015	22	10	12
2016	11	4	7
2017	16	8	8
2018	15	7	8
2019	15	8	7
2020	17	11	6
2021	15	8	7
2022	27 (6 nem kéthelyi)	16	11
2023	8	6	2
2024	8	3	5
2025	7	4	3

5. <u>Betegforgalmi adatok</u>:
Az összes betegforgalomban benne van a rendelői megjelenés, az otthoni látogatás, a nem kéthelyi lakosok (sürgősségi esetek, az ideiglenesen itt tartózkodók) ellátása.

Év	Éves összes betegforgalom	Napi átlag/fő
2000	16164	64
2001	17135	66
2002	18568	73
2003	19191	76
2004	19796	78
2005	18787	74
2006	19064	75
2007	15426	61
2008	15887	63
2009	17887	69
2010	17191	67
2011	17251	68
2013	17514	70
2014	16514	65
2015	16709	66
2016	16758	66
2017	16631	66
2018	16600	66
2019	16954	68
2020	17264	68
2021	17312	68
2022	16144	64
2023	15713	63
2024	16391	65
2025	15592	62

6. Az önkormányzat által szervezett és biztosított autóbuszokkal kétévente történő központi emlőszűrés utoljára 2025-ben volt, következő szűrés időpontja még nem ismert. Az indulásakor az EU, majd az állam által finanszírozott és a kormányhivatal által támogatott vastagbél daganat szűrési program folytatódik.

7. 2021 november 1-től, 11 környékbeli háziorvos és gyermekorvos részvételével konzorciumi együttműködési forma indult el. Ebben az együttműködésben az orvosok továbbra is a megszokott módon dolgoznak a saját praxisukban.
A beszámoló írásakor ismert központi tervek között szerepel: járásonként alapellátó központok létesítése, a körzetek méretének számának meghatározásában a helyi adottságok figyelembe vétele.
2023 novembertől Somogy megyében kötelezővé vált a háziorvosok számára havi 2 x6 óra ügyeleti részvétel. A háziorvosi ügyeletet az Országos Mentőszolgálat (OMSZ) szervezi, az OMSZ által biztosított ügyeleti helyeken, az OMSZ dolgozója által elrendelt időpontban. A háziorvosoknak az OMSZ-szal kellett szerződést kötniük a szolgálat által meghatározott feltételek és bérezés mellett. A kötelező ügyelet miatt tovább nőtt az üres körzetek száma, aktív korú háziorvosok is kiléptek a rendszerből emiatt. Országosan és a megyében is tovább nőtt a tartósan betöltetlen háziorvosi körzetek száma: Somogyban 36 vegyes, 8 gyermekorvosi körzetben nincs állandó orvos.

A háziorvosi szakma elöregedése, népszerűtlensége és a magas számú betöltetlen háziorvosi körzet, miatt a jelenlegi egészségügyi vezetés az alapellátás lassú átszervezését tervezi. Területi, integrált alapellátó egészségügyi központokat terveznek.
A 164, egyenként 50-70 ezer lakos ellátását koordináló Integrált Egészségügyi és Szociális Centrumban (IESZC) főállású koordinátor, részmunkaidős háziorvos és szociális munkás segítené a térségi ellátás megszervezését. A terv, térségünkre vonatkozó pontos részletei egyenlőre nem ismertek.

Kéthely, 2026. 10. 21. Dr. Gonda Péter